

8

J E R E M I A ' S
K L A E G - L I E D E R E N ,

Op Dicht- en Sang-mate soo gerijmt, dat de
eygene Prophetische Text-woorden daer in
gehouden zyn, en, met andere soorte
van Letteren, ordentelyk daer uit
gelesen en onderscheyden kon-
nen worden :

By gelegentheyd deser droevige en beklagelijke
tyden aldus gestelt en uytgebreyd

D O O R

W I L H E L M S L U I T E R ,

Herder van Jesus Gemeente te *Rouveen.*

J O B Cap. xxx. vers 31.

Hierom is mijn harpe tot een rouwklage geworden:
ende myn orgel tot een stemme der weenenden.

De achtste Druk / vermeerdert met een Uytbreyding
ge over 't Gebed onses H E E R E N , &c.

T e A M S T E R D A M ,

By de Erbe de Med: GYSBERT DE GROOT,
Boekverkoopster op de Nieuwen-dijk / tusschen
de twee Haerlemmer Sluysen. 1739.

Met Privilegie.

Jerem. Cap. IX. verff. 17, 18.

Soo seyt de HEERE der heyrsharen, Merkt daer op, ende roepet klaeg-vrouwen, datse komen: ende sendet henen na de wijse (Vrouwen,) datse komen.

Ende haefsten, ende een Wee-klage over ons opheffen: dat onse oogen van tranen nederdalen, ende onse oogcnleden van water vlieten.

Ezech. II. verff. 9, 10.

Doe sag ik, ende siet, daer was een hand tot my uitgesteken: ende siet, daer in was de rolle eenes boeks.

Ende hy sprejde die voor myn aengesichte uyt; ende sy was beschreven voor, ende achter: ende daer in waren geschreven Klaegliederen, ende Suchtinge, ende Wes.

Amos V. vers 1.

Hoort dit woord, dat ik over u-lieden opheffe; een Klaeg-liedt, ó Huys Israëls!

Luc. VII. verff. 31, 32.

Ende de Heere seyde, by wien sal ik dan de menschen van dit geslachte vergelijken? ende wien zijn sy gelyk?

Sy zijn gelyk de kinderen, die op de merkt sitten, ende malkanderen toeroepen, ende seggen, Wy hebben u op de fluyte gespeelt, ende gy en hebt niet gedanst: Wy hebben u Klaeg-lieden gesongen, ende gy en hebt niet geweent.

TOE-EIGENING

Aen de

Hoog-Edele en Welgeborene Vrouwe, Mevrouw

JUSTINA VAN NASSAU,

Vrouw van Schagen en Schagerkogge, Barsinghorn, Haringhuisen, Kolhorn, Burchorn, Heyloo, Kolster en Oesdom, &c.

Hoog-Edele en Welgeborene Vrouwe;

Me-Vrouwe,

At ik de vrymoedigheid neme om dese *Klaegliederen* Uw Hoog Ed. op te dragē en toe te eighen, daar toe ben ik niet door myn eygen voorgaende overleg, maer door een onvermoedelyke toeval, of veel eer door Gods wonderen en bysondere bestiering aengedreven. Als ik die selve, om my, in myn beklaglyke ballingschap en afzyn van myn lieve Gemeente, even wel met wat goeds besig te houden, en myn kostelyke tyd tot stichtinge van velen te besteden. nu even op 't papier gebragt hadde, in be-raet en bedenke of ikse haest door den druk gemeen sou ma-ken, wierd ik juist van ALKMAER na het Dorp *Valkoog* by uw *Schagengelegen*, gesonden om te prediken. Uw Hoog-Ed. die my noit met oogen gesien hadde, en my alsoo weynig kende als ik haer selve, uyt den mond van myn waerde Me-debroeder, *D. Cornelis van Aken*, Predikant te Harderwyk, (die even doenmaels, mede als balling, zyn oude Gemeente te Schagen eens weer kwam bezoeken) verstaende, dat ik, soo na-by, te *Valkoog* was, liet my vaerdiglyk door hem sel-ve, die my ook niet anders, dan door myn eenvoudige Rym-werkjes kende, en daerom soo hertelik beminde, met seer groote beleeftheyt ter maelyt noodigen, als beide even begeerig om kennisse met my te maken.

Ik was niet soo haest van uw Hoog-Ed. op 't vriendelikst verwellekomt, of hoorde dadelik van haer een seer gepaste *Klaegreden* over den droevigen staet van het Land, en inson-derheid van Gods Kerke, een *Klaeg-reden*, uyt haer nedrige

herte en mont vloeiende, als de tranen uyt haer oogen, welke door geloof en vertrouwen na den hemel waren opgeheven, met sulck een beweging in woorden en gebeden uytgedrukt, dat ik daer door als verrukt en opgetogen was.

Als wy, nevens mijn Heer en Mevrouw, en andere waerde gasten, op de groote zale aensaten, quam'er juyft een van syn Hoog-Ed. Dienaers, als een van Jobs bodē met droeviger brieuē en tijdingē van Sions grote breuke: waar door Uw Hoog Ed. de moed soo vol wierd, dat sy, van tafel opstaende, ter zyden in haer kamer vertrok, en aldaer, door haer waerde kinderen, juyft de Klaeg liederen Jeremie, in welke onse tegenwoordige droevige toestand levendig beschreven word, uyt den Bibel soo beweeglyk liet voorlesen, dat ik doe ten eersten by my selve dacht; Wien soude *Jeremias Klaeg liederen* beter toegeēigent konnen worden, dan haer Hoog-Ed. dieder soo veel werks af maekt, en om de gemeene schade, als eertyds Pinehas huysvrouw, of als een tweede Elter, op 't allermeest bekommert is; Ja my docht, dat God, die dikwils meer met ons voor heeft dan wy selve weten my daerom op 't Huis te Schagen, dat ik te voren noyt hadde hooren noemen. geschikt hadde.

Ik laet nog staen soo veel liefde, gunst en vriendelyk onthael, my in die korte tyd, buyten alle myn gedagten of verwachten, van Uw Hoog-Ed. bewesen, door welke alleen ik my allesins genoeg verpligt sou agten, om haer aldus metten eersten myn dankbaer toegenegenemoet, en hoogagting van hare exemplare Godvruchtigheyd te openbaren.

U Hoog-Ed gelieve nu niet te sien op de kleynheyd of geringheyd van dit Boekje, maar op de grootheyd en 't gewigte van de heerlyke en nu so begeerlyke en tydige stoffe, daer in begrepē, als met de welke ik Uw Hoog Ed. selve soo op en ingenomē gesien en gehoort hebbe. Is men belust, om in dese beklaglyke tyden, de *Klaeg-liederen Jeremie* dikwils te lesen, men kanse in dit kleyn formaetje over al gemakkelyk mededragē, dewyl ikse soo gestelt hebbe, dat de eygen text-woorden daer in gehouden zyn, het bygevoegde niet alleen dienende om den Rym en Dichtmate te vinden, maer ook tot verklaringe en uytbreydinge van den sin der Prophete.

Dewylse ook eertyds in beklaglyke tydē, van Gods volk als *Lieder* gesongen zyn, 't welck denaem van *Klaegliederen* mede brengt, en van sommige uit *2 Chro. 35:25*, aengewesen word, hebbe

hebbe ik elk Capittel gestelt met syn bysondere sangverse,
de sin t' elkens met syn effen regel en Syllaben eyndigende.
Door sulck een middel sal men het geheele Boekje der Klaeg-
liederen te eer van buyten leeren en onthouden, om die God-
delyke stoffe gedurende dese beklægelyke tydē, immer in 't
hert en in de mond te hebben Dit was de reden, dat God
selve zyn waerschouwing en overtuiging aen zyn volck,
door Moses, in een Lied beschreven wou hebben: op dat zy
't selve, door het dikwils hersingen, van woord tot woord
mogten leeren, en nimmer weer vergeten, *Deut. 31: vs 19-22.*

En sekerlik soo het lange en loflyk gebruik onder ons ge-
weest is, *Dauids Psalmen* in Neerlandsch rym te singen, dunkt
my, dat het alsoo nut en noodig sou zyn, met *Jeremias Klaeg-
Liederen*, als van geen mindere autoriteit en kragt ook het
selve te doen, bysonderlik in dese klaegyden, op welke zy
alsoo seer, ja meer als eenige *Dauids Psalmen*, gepast zyn.
Doch die tot het singen der selve geen lust nogte bequaem-
heid heeft, kanse na de gemeensaemste Dichtmate of in
prose sonder rym, hier uyt lezen, na zyn welgevallen.

Immers ik weet, dat Uw Hoog-Ed. die soo wel door haer
Godvruchtigheid, als door haer hooge staet aensienlik is, en
bysonderlik *Jeremias Klaeg liederen* soo merkelyk bemind,
de vrucht van dit Boekje tot velen sal doen komen, op dat ik
my alsoo moge verblyden, en God danken, die my door zyn
genade verweerdigt iet voort te konnē brengē, waer door
zyn bedrukt Erfdeel in dese treurdagen het herte somwylen
voor hem uitstorten, of uyt ten treuren singen of lesen kan.

Neem het dan aen Mevrouw, met sulck een oogmerk en
genegentheid, als met welk het Uw Hoog-Ed. word op-
gedragen en toegeëigend van

Uw Hoog-Ed.

Onderdanige en ootmoedige Dienaer,

W. SLUITER.

AMSTERDAM

den 29 July, 1672.

G E D I C H T E N,

Daer door het eenige Heeren en Vrienden
gelieft haer toestemminge tot het uytgeven
van dit BOEKJE te toonen.

WAer dat men zyn gedachten wend,
Men hoort en ziet niet dan elend.
Gaet door de Stadt of door het veld,
Waer blyft 'er iemand ongekweld?
Veel zyn beroofd van goed en bloed,
En menig mensch ontfinkt den moed.
Dat doet dat wreede Oorlogs-beest,
't Welk niemand oyt is nut geweest,
Noch ergens iet verschoont of spaert
Van 't geen met arbeid is vergaert.
Dus hoort men kermen alle man,
Elk klaegt zyn nood, soo veel hy kan.
Maer, wilt gy, dat u jammerklacht
Tot in den Hemel zy gebracht,
Van God verhoort, en gy in stryd
En lyden aengemoedigt zyt,
Of dat deez' Oorlogswolk verdwyn,
En in een lieve Sonne-schyn
Van Vreê verandert by den mensch,
En gy getroost meugt zyn na wensch?
Houd aan 't gezonde woord wel vast,
't Welk *Jeremias* door Gods last
Heeft voort-gebracht, hoort wat ik meyn,
Zyn *Klaeglied*, dat seer zoet en reyn
Van **S. UITER** Sang-wys is gezet.
Wie op den styl van Dichten let,
Hoe hy den Heil'gen Text bewaert,
En slechts den sin daer van verklaert
In vloeiend rym, die staet verzet,
En weet niet, hoe hy 't kreeg zo net.
Doorleest dit *Boekje* vol van kracht,

Bedenkt het by u dag en nacht,
En doet daer meê voor u profyt
In deze zeer beswaerde tyd,
Mits onze ramp en tegenheid
In Isr'els Klaeg-fang open leid,
Niet anders; of het allegaer
Eerst versch op ons geschreven waer.

't *Gebet* moet wezen by de Klacht,
Daerom heeft S L U I T E R ook getracht
U hier te geven klaer en naekt
't Patroon van bidden heel volmaekt,
Het *Vader ons*' in rym en zang.
Hy houd weerom der woorden rang.
De zake selfs word uitgebreid
Seer fraey naer tyds gelegenheid.
Wel klaegt dan dus, en bid den Heer,
Dat hy u niet beswaer te zeer
Van wegen uwen zonden schult,
Daer lang de maet is van vervult.
Doet uw *Gebet* in Christi naem,
Dat is den Vader aengenaem,
Inzonderheid wanneer hy hoort
De woorden van 't zelfstandig woord,
Welk alderbest zyn gramschap stilt
Wanneer de zondaer beeft en trilt.

Beschikken zal hy ons de vreê
Daer elk zo sterk naer wenscht alreê,
Den zoeten vreê, volmaektheids band
Voor Kerk en voor het Vaderland.
Eerwaerde S L U I T E R tot besluit,
Ei, geef doch zo meer Boekjes uyt,
En leert met stem en schrift voortaan,
Gelyk gy lang al hebt gedaen:
Dicht meer van diergelyke stof,
Daer door des Allerhoogsten lof
Werd' uytgebreid, zyn volk gesticht,
Tot wel te klagen voorgelicht,

En aengehouden in 't gebed,
Op 't pad des levens vast gezet.
Soo zal God zelfs u loon gewis,
Den hemel zyn uw erffenis,
Die hy, van alle eeuwigheid,
Voor zyne knechten heeft bereid.

*Singulari & optatissimo suo Amico,
Laudis & applausus ergo, libens scripsit.*

JOANNES REMINK, Eccles. Daventr.

EEn reden opzyn pas na Salomons verhalen,
Is als goud' Appelen in welgebeelde schalen
Van silver, tafel-pronk voor een weet-gierige gast,
Wiens hart naer waerheits leer en wyse woorden vast
Kom, hungerige ziel, tot SLUITERS Rymbanketten,
Die hy ter rechter tyd gaet op dees tafel zetten.
Nu hoort men over al een klaegchelyke stem,
Nu rymt hy 't ongeval van 't oud' Jerusalem.
Hy myd de pronk en prael van opgesmukte woorden,
En and're stoffen tael die hier toe niet en hoorden.
Zyn Rym behoud de proof' die Jeremias schreef,
Mits hem de Heil'ge Geest tot 't een en 't ander dreef.
O Keurlyke man, hoefmaek'lyk zyn uw' Dichten!
Die in eenvoudigheid op 't allermeeftestichten:
Wat dat ik lees of fing in *Willem Sluiters* Rym,
'k Vind Goddelyke stoffen konstig zielen-lym,
Waer door de geest ontfonkt en 't hart aen God ge-
hecht word
In spoet of tegen spoet, in alles wat gezegt word.
Leef lang, myn waerde vriend, fing altoos op deez'
toon,
Zo krygt gy lof op d'aerd! hier na noch beter loon.

ARNOLDUS BORNIIUS,
Herder van Christi Gemeinte tot Alkmaer.

Wat

WAt isser veel gewoels? wat hoort men niet al seggē?
Als Gods getergde wraek komt om en onder leggen

De sterkten van een *Staet*, of van een *Koninkryk*,
En nu die *hand* ook legt aen onze *Republyk*
Waerom de *Heer* zo doet, en hoeft die niet te vragen,
Die *Sluyters Pjalmen-boek* van *Jeremias klagen*
Aendchtig heeft gebruikt. Dit segt voor vast en wis
Waerom ons *Nederland* zoo zeer verandert is.
Geen *Vorst* noch *Koning* werpt het door zyn magt te
gronden.

Maer (zegt het klaer en waer) ons *onbekeerde sonden*.
Het *uytgebreid gebed* wyft aen de vaste voet
Hoe 't *zygend-Vaderland* geholpen wezen moet.
Dies heeft 'er yemant lust om *Kerk* en *Land* te sterken,
Hy leere uyt dit *Boek* het *Christen bollewerken*.
Men zegge wat men wil, geen kloeker oorlogs man,
Als die met zynen *God* eerst *vrede* maken kan.

Uyt genoeg in 't *Godvruchtige werk*, en genegentheid
tot den *Godsaligen Autheur*, mynen *zonderlingen vriend*,

P. COLONIUS.

Aen den

A U T H E U R.

WAs 't immermeer de tyd van klagen,
Myn waerde *Sluyter*, 't is nu tyd,
Nu Gods rechtveerdig welbehagen
Het *Vaderland* in stukken splyt,
Met reden wekt gy dan de *Klachten*
Van *Jeremias* weder op,
En steltse door uw *Rymgedachten*,
Gelykze waerdig zyn, in top.
Gy geeftz' in 't licht, op datze lichten
En stichten zouden, dat 's u wit
In all' uw' andere gedichten
Geweest, en 't is het ook in dit.

A 5

ô Soete

O Soete Dichter, die noch singen
 Kunt in een droeve ballingschap,
 God geeft syn zegen op uw dingen,
 En u den ouden eeren trap.
 Hy gunn' u in het Huys des Heeren
 Weer onverhindert hier of daer
 Gelyk een herder te verkeerem
 In 't midden der Hervormde schaer.
 Schep moed, God sal u niet verlaten,
 Hy kentse die de syne zyn,
 En geeftz', in spyt van die haer haten,
 Een eeuw'ge vreugt voor weynig pyn.

De selve tot den LESER.

Leser, wilt gy in het midden
 Uwer droefheid leeren bidden,
 Bidden dat het God behaegt,
 Hoort hoe Jeremias klaegt
 In zyn Lied'ren, die ons Sluyter
 Als een gæstelyke Fluyter
 Hier zoo zoet te lezen geeft
 Of te zingen, al wat leeft,

Moet nu Gods gerichten eeren,
 Van de Zonden zich bekereen,
 En verwachten, wat die hand,
 Die ons slaet, aen 't Vaderland
 Noch believeu zal te werken.
 Alles kunt gy 't hier bemerken;
 Leest of zingt dan na 't u lust,
 Ende stelt u voorts geruust.

ANDREAS POSTHUMIUS,
 Dienaer Jesu Christi in syne Gemeente tot Alkmaer.

Aen den selven.

HEER SLUYTER, vromevriend, uw *Jeremias-Klagt*,
 Soo konstenryk gerymt, hoeft niet in druk gebragt:
 s' Is op, en uyt de pers van herts-rouw uytgegeven,
 En door uw' droeve pen in heyl'gen druk beschreven.

ALIDA BRUNO.

Als

Als't schip aen't sinken schynt, en so na gront te drukken,
Dan is't dat alle man sich voor den Heer gaet bukken:
Dat is genoeg gesegt. Komt vrienden stelt u neer,
Komt leeft eens, met verstant, dit werkje meer en meer.
En't op dees tyden past: wilt sitteren noch beven,
Maer leeft kloekmoedig voort; Wilt SLUYTER eere
geven.

Hymaekt u niet ont stelt, by maekt u niet verbaest.
Ach Vrienden siet u selfs, en hoort eens wie dat blaest,
Wie klacht op klachte doet, en roept en areygt vernielen,
't Is Jeremia's toon! Sus leert ons SLUYTER knielen
Voor d' Opper-Majesteit door't krachtigste Gebed,
't Geen by gelyk een salw'weer voor ons sieken set.

R. TICHLER. Secret.

Aen de NEDERLANDERS.

O Nederlanders! die door treuren
't Hert schynt te bersten en te scheuren,
En die door droefheyd niet en kond
De woorden brengen uyt uw mond:
Komt laet u SLUYTER die ontsluit;
Zoo zult gy heyl'ge treur-zang uytten,
En klagen met zoo droeve stem
Als over't schoon Jerusaleem,
Dien grooten Man-Gods konde weenen:
Want uwen toestand, nood, en steenen
Gelyk by na tot op een hair;
Als of't Jerusaleems droefheyd waer.
Ja, wierd daar een Propheet gevonden,
Die hare plagen, schand, en sonden,
Haer dertelheyd, en overdaet,
Kon treurig zingen op de maet;
Gy hebt ook zoo een dreunend Dichter,
Een Zielen-hoeder, levens-stichter,
Die u met hert, en pen, en mond,
In prooz' en Rym Gods wil verkond.
Volgt gy syn Leer en vast geloove,
Gy erft't Jerusaleem hier boven. H. SWEERTS.
D'AU-

D'AUTHEUR aen den LESER.

MEn roept nu al van Vreê, Soo God ons dien mogt geven,
Denkt niet, dat dese stof dan uytgedient zyn sou,
Want Gods Propheet heeft dit syn *Klaeggesang* geschreven,
Dat ieder een het lees, of sing, in vreugt en rouw.
Een tyd lank herwaerds is 't met ons soo afgelopen,
Dat d'oude weeklaeg van Jerus'lem d'onse word.
Verlost ons God eens weer, gelyk wy daegliks hopen,
Siet voor u, dat gy niet weer weeldrig in en stort.
Ey, laet ons noyt zyn als de kinderen; die de roede
Niet langer voelen, dan wanneers' haer treft en slaet.
Een God geliefde Ziel is altyd op haer hoede,
Ja vrees, wanneer het hier haer al naer wenschen gaet.
Soo God ons gave, dat wy na veel weenen lachten,
Laet ons, om dankbaerheyd en nederigheyd te voen,
Doch nu en dan eens weer hervatten dese Klachten,
Soo sal bedachtsaemheyd en wysheyd ons behoen:
Wyl 't sterke beenen zyn, die weelde kunnen dragen,
Soo laet ons selfs in vreê gedenken aen al 't quaet.
Daer wy soo jammerlik in neêrgesonken lagen,
Daer *Jeremias Klagt*, na d'effen maet, op slaet,
Men vind wel in de Schrift meer andre *Klaeglieds* toonen,
Maer dit **KLAEG-BOEKJE** spreekt van d'algemeene
nood
Van Godes volk, en dient steeds onder ons te wonen,
Als Davids Psalmboek, soo gemeen by kleyn en groot.
Hy stelt den volke voor haer groot' en swaere sonden,
Vermaend tot ware boet, gebeden om genâ,
Gedult, vertrouwen. en genesing onser wonden,
't Geen altyd tydig is, het zy dan hoe 't ons ga.
In 't Klaeghuys is doch in 't gemeen der wysen herte,
Maer 't hert der sotten is in 't huys der vreugde meest,
Soo een lit lyd, het raekt ook d'ander leên met smerte,
Dus heeft elk altyd iet te klagen in den geest.
De wereld is en blyft een Klaeghuys voor de vromen:
Haer rol is vol van *Klaeg-gesangen* voor als na,
Tot dat sy eens tot God met vreugt zyn opgenomen,
En singen, sonder eynd'; het soet *Haleluja*.

J E R E M I A 'S

KLAEG-LIEDEREN.

Men kan se zingen op de wyze: O Heere Davids Soon, na dat ik hebb' vernomen; *Of/als onse gezang:* Gy die na Christi naam u Christenen laet noemen. *Of/op de wyze* De wereld, als ik sterv', zal weinig van my weten. *Of/* Gelukkig wiens gemoed nog goddeloos aenraden. *Of* O grootheid van Gods liefd'! *o* vaste wyk der vromen. *Of/* Ik voeld myn doffe ziel met y ver heel ontsteken.

Het eerste Capittel.

De Propheet verhaelt met suchten / de treffelykheid / en ook den elendigen stand der Stad Jerusaleem / vers 1. etc. en ook des Joodschen Lands; 5. Hy bekenet / dat zy zulke straffe met hare zonden wel verdient hadden / 13 / 32. Vernieuwende elke reyze wederom het verhael harer elende / 15 / 16 / etc. De Propheet bid God / dat hy des Volks groote elende wil aanzien / en zich daer over ontfermen / 35. want zy nergens anders troost vinden en konden / 36 / etc.

Hezitt' die macht'ge stadt zo eenzaam en verlaten,
Die zoo vol volks was / dat het kriede langs haer
Zy is / terwylse zuft in eenzaamheid en rouw, (straten!
Geworden als een Weeuw en hulpeloofse Vrouw.

2. Die onder d'Hebdenen zeer groot was van beginne,
En onder d'edelfte Landschappen een Dorstinne /

Die cyns en schatting haer opbrachten alle jaer,
Is cynsbaar en verlaeft geworden onder haer.

3. Zy weent des nagts steeds / en haer tranen lopen over
Haer kinnebakken heen, om dat ze zit zo pover.

Zy heeft zelfs onder all' haer Minnaers / die wel-eer
Haar vryden om haer goed, nu geenen trooster meer.

4. All' hare Diendē / daerf' in vree meē hadd' gewandelt,
Die hebben met haer heel trouwlooselyk gehandelt;

Zy

- Zy zyn / verbrekend' al de vastheid van 't verbond,
 Haer t'zaem tot vanden geworden in den grond.
5. Ach! Juda is / geen hulp nog ui komt siend', op'tende
 Zelfs in gebangenis gegaen om al d'elende /
 En om de veelheid der gedwongen dienstbaerheid /
 Vermoeyt en afgeslooft door al den arrebeyd.
6. Zy woond / helaes! zy is gedwongen om te wonen
 Arm onder d'Heydenen / die haren Godsdienst hoonen :
 Zy vind geen rust. all'haer vervolgers / sneeg van geest,
 Die achterhalense nu tusschen d'engten meest,
7. De wegen Sions / om dat niemand komt verschynen
 Op't hoog en heylig Feest / die treuren en verdwynen,
 All' hare poorten zyn heel woest / daer's geen gericht,
 Haer Priesters fugten / mits den Godsdienst is geslicht.
8. Haer vrolyk hupp'lende Jonkvrouwen zyn van hertē
 Bedroeft / en zy is zelfs in bitterheid en smerten.
 Haer weerpartyers zyn ten hooft geworden / laes!
 Haer vanden zyn wel gerust en blyven baes.
9. Om dat de Heer haer om de veelheid harer zonden
 En overtredingen bedroeft heeft en geschonden :
 Haer kinderkiens gaen in de snoo gebang'nis heen /
 Dooz't aengezicht des weer-partyers met geweē.
10. Van Sions dochter is al haer cieraet geweken :
 Haer Dorsten zyn gelijk de herten wech gestreken,
 Die geene wende meer en binden / waer ze treēn,
 En kragt' loos gaen zy dooz's vervolgers aensigt heen.
11. Jerusaleem is in de dagen harer swarer
 Elend' / en kermingen / indachtig aller harer
 Gewenschter dingen / die zy in haer fleur, te prat.
 Van oude dagen af heeft zoo vol-op gehad. (ders /
12. Dewyl haer volk valt dooz' de hand des weerparty-
 En zy geen helper meer heeft tegen haar bestryders :
 De weerpartyers zien haer aen zo gantsch ontciert.
 Zy spotten met all' haer rustdagen die ze viert. (lyk
13. Jerusaleem / zo hoog van God verhoogt, heeft swaar-
 Gezondigt / daerom is zy heden openbaerlyk

- Geworden als een af-gesonderd' / als een vrouw /
 Die zien moet, dat z' haer, als onrein, van elk onthou.
14. All' die ze eerden / ja verheven tot de wolken,
 Doe zy den Heere vreesd', en over and're volken
 Gebied hadd', achten z' heel onweerd' / dewyl zy nu
 Haer naektheid hebben aen-gesien / van haer te schuw.
15. Zy zucht ook om haer smood' onreinheid in dē landen,
 En zy is achterwaerts gekeert met schaemt en schande.
 In hare zoomen is noch haer onreinigheid /
 Z' heeft aen haer uptterst niet gedagt met wys beleid.
16. Daerom is zy om leeg gedaect zoo wonderbaerlyk /
 Zy heeft geen trooster: (ag! wat valt het haer beswaerlyk!)
 Ziet myn elend' aen / Heer / en helpt my uit den nood:
 Want ziet de vyand in aekt zig tegen my zeer groot.
17. Delweerpartyder heeft syn hand aen all' haer schone
 Gewenschte dingen / die men in uw huis, ten toone,
 Zag blinken met cieraet en glans van heiligheid,
 Zoo veilig, doch geheel onheylig, uitgebreid.
18. Ja immer s' heeft zy aengesien / dat d' Heidenen gingen
 Tot in haer Heyligdom / vol kostelyke dingen,
 Daer van gy had geboon / dat zy in u gemeent'
 Niet komen zouden. Maer zy deen't, helacs! sy deen't
19. Nu zugten al haer volk / brood soekend' om te leven;
 Dooz spyze hebben z' haer gewenschte goed gegeven /
 Om zoo de ziele te verquikken / zoo men ken;
 Ziet / Heer / en schouwt / dat ik onweerd' geworden ben.
20. En gaet het u lien dan niet aen wat ik moet lyden,
 Gy alle die / zoo fier en moedig, hier ter zyden,
 Gaet over weg? Roert u dan myn elend' ge staet
 Zoo weynig, dat gy daer geen acht meer op en slaet?
21. Ey, schouwt het aen / en ziet eens of'er eene smerte
 Als myne smerte zy / die my / tot in myn herte,
 Is aengedaen / daer mee de Heer my heeft bedroeft /
 Ten daeg der hittrigheid zyns toorns / die my beproeft.
22. Hy heeft vand' hoogt' een bier in myn gebeent' gesondē
 Daer over hy met kragt gelheerscht heeft / om myn sondē
- Voor

- Voor myne voeten heeft hy uitgebreid een net /
 Hy heeft my achterwaerts doen keeren, 'k ben beset.
 23. Hy heeft my woest en ziek gemaakt den gantschen
 dag door,
 Ik breng all'uuren meest met naer en swaer geklag door.
 't Jok myner overtreen is door zyn hand nu vast,
 Gelyk met touwen, aengebonden tot myn last.
 24. O! dat myn sonden my zo swaar niet drukken mogten!
 Zy zyn te zamen / als in bondelen, geblochten.
 Zy zyn op mynen hals geklommen al t'onzacht.
 Hy heeft geheellyk doen vervallen myne kracht.
 25. Wat valt het moeilyk by zyn vyanden te leven?
 De Heere heeft my in haer handen nu gegeven /
 Waer door ik t'elkens vall' in onmacht, heel verflauwt,
 Ik kan niet opstaen. Ach! hoe is my 't hert benauwt!
 26. De Heer heeft al myn sterkt' / het puyk der braafstehel-
 Die zig eenpariglyk tot myn bescherming stelden, (den,
 En in het midden van my woonden zoo vol moet,
 Niet aengesien, maer gantsch betreden onder voet.
 27. Hy heeft een machtige by-een-komst uitgeroepen /
 Die wrev'lig over my vergaderen met troepen,
 Om myne jong'lingen / de bloem en roem myns volks,
 Gants te verbzekend door 't geweld des moortschen dolks.
 28. Siet, hoe de druyven in de pers verbroken worden!
 De Heere / die zyn magt en wraek sweert aenquam gordē
 Heeft zo de wyn-pers selfs der Jonkvrouw teer en net,
 Der Dochter Juda / fel getreen / en haer verplet.
 29. Om dezer dingen will' zo ween ik / ja myn ooge /
 Myn ooge bliet sterk af van water / 't word niet droge,
 Om dat de trooster / die myn ziel verquikken zou /
 Zoo verre van my is in al myn druk en rouw.
 30. Myn kind'ren zyn verwoest (ik ben daer mee verle-
 Om dat de Opand heeft de overhand gekregen. (gen)
 Ach! Sion bzeid? met smert een vruchteloos gebaer
 Haer handen uit / daer is geen trooster meer vooz haer.
 31. Van Jacob heeft de Heer geboon / en wilt het houdē,
 Dat / die rontom hem zyn / syn weerparty zyn souden.

- Jerusalem / door al haar vuyl onrein bedryf,
 Is onder hen gelijk een afgezonderd wof.
32. Rechtveerdig is de Heer / want ik ben zynen monde
 Weerspannig lang geweest / verhard in grove zonde.
 Ei, hoorz dog heden all' gy volkeren / en ziet
 Myn smert / hoe vreeslyk God zyn oordeel op my giet.
33. Sels myn Jonkvrouwen en myn Jong'lingen / die 'k
 Totschâ van d'aenstaend' eeuw, zyn in gebanknisse (misse
 Gegaen. Ik riep om hulp tot myn lief hebbers / maer
 Sy hebben my (eilaes) bedrogen allegaer.
34. Ja myne Priesters en myn Oudste / meest verheven,
 Die hebben in de Stad den geest alreë gegeven /
 Wanneer zy spyze voorz zich zochten datz' haer ziel
 Verquikken mochten / die geheel in onmacht viel.
35. Menziet my, Heer / want my is bang door al myn ledē
 Myn ingewant is heel beroert / myn hert heeft heden
 In 't binnenste van my zich omgekeert / en vrees,
 Want zeer weerspannig ben ik tegen u geweest (dien/
 36. Van bukten heeft my 't zweert berooft van myne kin-
 Van binnen is het als de dood / om 't al te mindren.
 Zy hooren dat ik zucht / maar / wat ik immer wacht,
 Ik hebb' geen trooster / die myn lyden eens verzacht.
37. All' myne vyanden die hooren van rontomme
 Myn quaet en qualen, daer ik door verdriet van bromme,
 En zy zyn vzolpk / Heer, dat gy het hebt gedaen /
 Niet denkend', hoe het haest eens anders weer zal gaen.
38. Als gy den dag van haer verstooringen ten lesten
 Sult hebben voortgebragt / dien gy / uw volk ten besten,
 Hebt uytgeroepen / die daerom niet toeven ken,
 Zoo zullen zy eens zyn gelijk ik heden ben.
39. Laet al haer quaet / waer meē zy u, Heer, en de vromē,
 Verongelykten, voorz uw aengezichte komen /
 En laetze dog alzoo niet straffeloos henen gaen,
 Maer doet hen als gy my rechtveerdig hebt gedaen:
40. Ja als gy my nu hebt gedaen, van wegen alle
 Mynne overtredingen / waer door ik kom te valle:

Want myne zuchtigen zyn veel / en nemen toe,
En myn verfwakte hert is als ins mat en moe.

Het Tweede Capittel.

Bedroeffelyke klachte over de verwoefinghe der Stad Jerufalem / en des Joodschen Volks / vers 1. etc. 't Welk hy wederom indachtig maakt de oorzaken dezer straffen / 22 / 23 / 24. Spot harer byanden in harer elende / 25-30. Vermaninge tot oprecht berouwen en leetwefen over hare zonden / 31. met ieverigen G. bede / 32 / 33. Waar van hy haar een voorszift geeft / 34. etc.

1. **H**oe heeft de Heere nu betvolkt in zynen tooren
De Dogter Zions / hem zo lief en waerd te vorē?
Hy heeft de heerlikheid Israēls / onbedaert,
Als van den Hemel neer-geworpen op de aerd.
2. En hy en heeft niet aen den voetbank zynen voeten
Eens in den dag zyns toorns gedagt / om onst'ontmoeten,
All' Jacobs wooningen / zyn erfdeel, heeft de Heer
Verfonden / end' en heeftze niet verschoont. Wat meer?
3. In zyn verbolgentheid heeft hy de vastigheden
Der Dochter Juda afgezoken / hy heeft heden
Gemaekt dat zy de aerd al raken : 't Koninkryk
Heeft hy onthelligt / en zyn Dorsten te gelyk.
4. Hy / in ontstekinghe des toorns / heeft al 't vertrouwen,
Den heelen hoozn en macht Israēls afgehouden ;
Ja doe de byant quam / heeft hy zyn rechterhand
Voort van ons agterwaert getrokken t'onzer schand.
5. En tegen Jacob is hy t' eenemael ontsteken /
Gelyk een blamment bier / dat kragtigh door komt breken,
En haast rontom verteert. Hy heeft ook van om hoog,
Gelyk een vyant, styf gespannen zynen boog.
6. Hy die voor dezen was onz' helper en bevryder,
Heeft met zyn rechterhand zich als een weerpartyder
Gestelt / hy haast zich, dat hy al 't begeerlyk goed
Der oogen doode met een vyantlyk gemoed.
7. Hy heeft zyn gramschap als een byer fel uytgegoten
In Zions Dochters tent / als wild' hy haar verftoten.

Wreed

- Wreed als een byant is de Heer geworden / ja.
 Hy heeft Israëel gantsch verflonden. O wat scha!
 8. Al haer paleisen heeft hy jammerlyk verflonden /
 Des zelven vastigheen heeft hy in korten stonden
 Verdoorben : 't silagen en het kermen heeft hy by
 De Dochter Juda zeer vermeert. Ai my! ai my!
 9. En hy heeft niet gewelt gantsch afgerukt zyn hutte /
 Als eenen hof / daar hy wel eer haer onderstutte :
 Hy heeft zyn heerlyke vergaderplaetze gantsch
 Verdoorben / datze leid berooft van al haer glants
 10. In Zion heeft de Heer / aldus op ons verbeteren,
 De heil'ge Hoogtyd en den Sabbath doen vergeten :
 Hy heeft den Koning en den Priester smadelik
 In grimmigheit zyns toorns verwozpe met veel schrik,
 11. De Heer heeft zyn altaer verstooren zoo geheelik.
 Hy heeft zyn Heiligdom te niet gedaen zoo leelik.
 De muuren haer pronk paleizen heeft hy in
 Des byands wrede hand gegeven / na zyn zin.
 12. Zy hebben met triomf uit weeld' in 't huis des Heeren
 Een stem verheven / als voor dezen t'zyner eeren
 Zyn eigen volk aldaer met vreugde-zangen plag
 Op eens heiligen gezetten hoogtyds-dag.
 13. De Heere heeft gedacht en t'eenemael besloten
 Gantsch te verderben en ten grond toenêr gestoten
 Der Dogter Zions muur / hy heeft het richt snoer al
 Getogen / hoe 't met al den handel toe gaan zal.
 14. Ja hy en heeft zyn hant daar van, tot dezen stonde,
 Noch niet weer afgewende / dat hyze niet verflonde :
 En treurig heeft hy t'zaem den voormuur en den muur
 Gemackt / zy zyn verzwakt / dewyl 't hen valt te suur.
 15. Haer poozten zyn in d'aerd gezonken en gedoken,
 Hy heeft haer grendelen verdoorben en gebroken :
 Eilaes! haer Koningen en haer Vorsten / diez' ontzien,
 Zyn onder d' Heidenen / die over haer gebien.
 16. Daar is nu geene wet noch godsdienst meer in orden,
 En haer Propheeten (ach! wat wil 't op 't lest nog worden?)

- En binden ook gelyk in vreedens tyd wel-eer,
 Geen openbaring noch gezichte van den Heer.
17. Zelfs d'oudst' en stadigste der treur'ge dochter Zions
 Die zitten neer op d'aerd / zy zwypgen stille by ons,
 Zy werpen stof en asch, van droefheid, op haer hoofst /
 Zy hebben zaliken aen-gegoyd / van moed berooft.
18. De jonge dochters van Jerusaleem / met wangen
 Vol schaemte, laten nu haer hoofst ter aerde hangen.
 Doo? vele tranen zyn myn ooggen schier verteert /
 Myn ingewand word gantsch beroert en omgekeert.
19. Myn leber is ter aerd' als uitgeschud / van wegen
 De bzeuk der dogter myns goe'n volks / nu zo verlegen:
 Om dat het kind'ken en de zuig'ling / afgemat,
 In onmacht zinken op de straten van de stad;
20. Wanneer zy zeggen tot haer moederz / dus verlaten,
 Waer 's kroon en wy? wanneer zy zinken / op de straten
 Der Stad / in onmacht / als verslagene / door nood,
 Als zich haer ziel uit schud in harer moederz schoot.
21. Wat voor getuigen zal 'k u bzingen / die 't aankyken?
 Jerus'lems dochter / wat zal ik by u gelyken?
 Wat zal ik doch by u gelyken / dat 'k u troost /
 Gy jonkvrouw / dogter en verweende Zions kroost?
22. Want uwe bzeuk is groot / gelyk de zee / bevonden:
 Wie kan u heelen / of genezen uwe wonden?
 Uw ydelheid en ongerpmtheid hebben uw'
 Prop'heten wel gezien / maer maekten u niet schuw.
23. En zy en hebben uw afgryzelyke zonde
 En ongerechtigheit u niet met haren monde
 Geopenbaert / om uw gebangenis / door boet
 En's levens betring', af te wenden u te goed.
24. Maer z' hebben u gezien onnutte en ydle lasten /
 En uit haer brein geleert veel dingen die niet pasten,
 En uw uitstootingen uit uw gezegent lant,
 Vermits gy na haer hebt gehoord met onverstant.
25. All' die nu ober weg gaen / klappen met de handen /
 Tot spotting, ober u / zy fluyten / t' uwer schanden,

En

K L A E G - L I E D E R E N . 9

- En schudden t'zaem haer hoofst trots ober d'ydeluit
 Jerus'lems Dochter ; Elk roept , zeggende recht uit ,
 26. Is dit die Stad / daer van men zei / met zo veel deugde
 Datz' als volkomen was van schoonheid / eene vzeugde
 Der gantscher aerdt ? Ach ! all' uw vbanden zien nu
 Uw schaemt , en sperren preutsch haer mont op ober u.
 27. Zy sluiten spytig en zy knerzen met de tanden /
 Zy zeggen luidkeels , dat het klinkt in alle landen ,
 Wy hebbenze nu zoo verstonnen / dat voortaan
 Al haer gedachtenisse van d'aerde zal vergaen.
 28. Zy schetteren , met trotze en opgeheven nebben ,
 Dit immers is de dag / dien wy zoo lang al hebben
 Verwacht / wy hebben hem gebonden metter tyd ,
 Wy hebben hem gezien / en zyn daerom verblyd.
 29. De Heer heeft nu gedaen al wat hy lang gedagt hadd' /
 Hy heeft zyn woord verbult / dat hy met zulk een kragt
 Van ouden dagen af , bevolen / ja hy heeft (hadd'
 U afgebroken en gantsch niet gespaert. Gy sneeft.
 30. En hy heeft ober u den vband uittermaten
 Verblyd / hy heeft verhoogt / op openbare straten ,
 Uw weerparyders hoozn. Haer hert / doe gy zo zeer
 Geplaegt wiert , was vol weeld , en schreeude tot de Heer.
 31. Word , o gy harde muur der dochter Zions / weeke ,
 Laet tranen dag en nacht afvlieten als een beekie :
 En geest u zelfs geen rust / uw oogen-appel hou'
 Niet op van tranen om uw overgrooterouw. (smerte,
 32. Gy vrome , maekt u op / maekt 'snagts geschrei / met
 In den beginne der nachtwaken / stort uw herte /
 Met al dezwarigheid , die gy daer in besluit ,
 Als vloeyend water / vooz des Heeren aenzigt uit.
 33. Hest uwe handen tot hem op / met zmeek gebeden ,
 Vooz uwe kinderkens elend'geziel / die heden
 Van hunger / (laes !) vooz aen op alle straten / zyn
 In flauwt' en onmagt neer gevallen met veel pyn.
 34. Ziet , Heer / aenschout dog eens , als moede van uw brul-
 Ken wien gy hebt alzo gedaen : aen d'uwe. Zullen (len.

- De wyphen dan haer vzuelt weer eten / dus geplaegt ?
 De lieve kinderkens / die men op handen draegt ?
 35. Of zullen zelve dan Gods knechten, de Propheten
 En t'zaem de Prieſter / die voor 't volk ſtaen in de reten,
 Zoo worden aengetaſt en ſchrikkelyk gedood
 In 's Heeren heiligdom / daer hy zyn dienſt geboodt ?
 36. De jonge end' oude t'zaem die liggen neer op d'aerde
 En op de ſtraten: myn jonkvrouwen / teer van aerde,
 En myne jong'lingen (wie is 'er, die 't niet deert ?)
 Zyn Wreedlyk omgebracht geballen door het ſweert.
 37. Gy hebtz' o ſchriklyk God, te zamen, als onweerd'gen
 Dus in den heetē dag / uwz' grimmigen, dog regtveerd'gen
 En heil'gen toozns / gedood / gy hebtse fel geſlacht /
 En niet verſchoont om iet dat hier in aenzien bracht.
 38. Gy hebt van rontom myn verſchrikkingen geroepen /
 Die my, op u bevel, haest naderden met troepen,
 Als waer 't geweest tot eens gezetten hoogtyds dag /
 Daer 't volk met menigten na toe te vloeyen plag.
 39. En daer en is (helaes!) nu niemand aen den dage
 Des toozns des Heeren gantsch ontkomen van de plage,
 Of overbleven / die zyn deel niet mede kreeg,
 Al warenz' alle juift tot ſterven noch niet veeg.
 40. Die 'k / om haer deugden, op de handen zelf gedzagen
 En opgetogen hebb' in zoo veel goede dagen,
 Ja met zorgvuldigheid gekoestert hebb' zoo zacht,
 Die heeft myn vyant nu moorddadig omgebzacht.

Het Derde Capittel.

De Propheet vaart voort in het beklagen van den elendigen ſtaet des Joodsche volks / vers. 1. etc. en den ſpot der vyanden 10. Daer na troost hy zich met overlegginge van Godts barmhertigheid / gerechtigheid / ende barmhertigheid: 16. etc. Hy verwekt hem zelve en alle menschen tot boete / gedult / en het Sebed tot den Heere / 26. etc. met wederhalinge harer elenden / 29. etc. ende troost der genadiger verhooringe Gods / 38. etc. verrouwende / dat God wyake over haer vyanden doen zoude / 54. etc.

- Ik ben de man / die eerst gezien heeft veel elende
 Door zyn verbolgentheids quâ roed / als God zig wende.
 Hy heeft my deerlyk in de duisternis / en niet
 In 't licht geleidet en geboert / tot myn verdriet. (merg
 2. Zou God in gunst nog met my zyn? Hy heeft zig im-
 Regt tegens my gewent / en dreigt my met wat slimmers,
 Hy heeft zyn sterke hand / die my te helpen plag,
 Verandert tot myn strafen plaag den gantschen dag.
 3. Een ieder merkt, hoe 'k in veel hertzeer ben gedompelt:
 Want ziet, hy heeft myn vleys en myn huilt verschrompelt
 En out gemaakt / hy heeft myn brenderen / en al
 Myn kracht gebroken / door myn droevig ongeval.
 4. Hy heeft zoo tegens my / met rampspoets bo'le werken,
 Gebouwt / dat ik nog geen ontkoming kan bemerken.
 En hy heeft my rontom met al te bitter gal
 En groote moeite omringt / met qualen zonder tal.
 5. In duistere plaetsen heeft hy my gezet te bange,
 Gelyk de gene die al dood zyn over lange.
 Hy heeft my toegemuurt met dikk' en dichte schrik,
 Dat ik 'er niet en kan weer uitgaan / hoe ik 't schikk',
 6. Hy heeft / om my met meer elenden te vermoeyen,
 Helaes! van tyd tot tyd verzwaart met kopze boepen.
 Ook zelfs wanneer ik roep en schreeu / van wagen moe,
 Sluit hy booz myn gebed / afkeerig, d'ooren toe.
 7. Hy heeft myn wege / die bequaam tot uitkomst scheenen
 Gantsch toegemuurt / gelyk met uitgehouden steenen.
 Hy heeft myn paden / daer ik 't eens door dagt t'ontgaan,
 Verkeert / en al myn raet geheel te niet gedaen.
 8. Hy is my als een wreed en loerend Beer / wiens schonke
 Ter roof staen, als een Leeuw / die zig met moort spelonke
 En in vervaerlyke verborg'ne plaetsen rent.
 Hy heeft myn wegen / die ik voor hadd', afgewent.
 9. En ziet, in stukken heeft hy my alreê gebroken:
 Hy heeft my woest gemaakt / en zig aen my gewroken:
 Hy heeft zyn boog op my gespannen met geweld,
 En hy heeft my den pyl als heel ten doel gestelt.

10. Hy heeft zyn ppen vast doen ingaen in myn nieren.
 'k Ben al myn volck / dat my in voorspoet plag te vieren,
 Nu tot belagchinge geworden / zo men ziet,
 Den gantschen dag by-na haer snaren-spel en liet.
11. Verzadigt heeft hy my met enkel bitterheden
 Van kruis en tegenspoet, waar van ik ben bestreden,
 Met alssen heeft hy my zoo dzonken nu gemacht /
 Dat ik daer door als van myn zinnen ben geraekt.
12. Wat brengt Gods zware straf, die op ons is, al noot mee
 Hy heeft mijn tanden met zant steenkens / daer myn brood
 Vervult was als ik 't at, verbyszelt en ontruk, (mee
 Hy heeft my laeg en als in d' assche neergedrukt.
13. En gy hebt myne ziel zoo verre van de vrede
 Verstootten / ô myn God, ik hebb' het goed alreede
 Zoo gantsch vergeten / dat ik niet meer zeggen mag,
 Wat vreugd en welstant is, my heugt geen goeden dag.
14. Doe zeld ik / Myne sterkt / om deez' elende langer
 Te dragen, is vergaen / ik word' hoe langs hoe banger,
 En myne hoop om hulp te krygen van den Heer /
 Gelyk ik hadd' verwacht, leid nu geheel daer neer.
15. Gedenkt aen myn elend' / Heer daer ik in verval, e,
 En aen myn ballingschap / aen d' alssen ende galle.
 Myn ziel gedenkt 'er wel te deeg aen / wat ik ly
 Om myne zonden, en zy bukt haer neer in my.
16. Maer dit zal ik / om niet geheelik in myn smerten
 En rampen te vergaen, my ernstelik ter herten
 Gaen nemen / dat de Heer zoo goet is boven maet,
 Ja daerom zal ik noch sterk hopen / hoe 't ook gaet
17. 'k Zal hopen; want het zyn de goedertierentheden
 Des Heeren onzes Gods, dat wy / zoo zwaer bestreden,
 Noch niet vernielt en zyn / dat zyn barmhertigheen
 Geen eind en hebben die hy toont aan groot en klein.
18. Ja alle morgen zyn zy nieuwt / uw liefd' en trouwe
 Is groot / ô God! zoo dat uw woord u noit berouwe.
 De Heer is zelfs myn deel / zeit myne ziel in 't stil,
 Daerom zal ik op hem vast hopen / 't ga zoo 't wil.

19. De Heer is goet en trouw dien die hem steeds verwag-
 Der ziele/die hem zoekt. Hy zalze noit veragten. (ten/
 't Is goet en prylyk dat men hoopt en stille zy
 Op 't heil des Heeren / 't welk in droefheid is na by.
20. 't Is vooz een man zo goet / dat hy / na Gods behagen,
 Het jok draegt in zyn jeugt / om 't wel te leeren dragen.
 Hy zitt' al eenzaam met den Heer, en swyge stil /
 Om dat hy 't zelfs hem op-geleid heeft na zyn wil. (ting
21. Hy steek zyn mont in 't stof / reeds zeggend / in betrag-
 Van Gods genâ, misschien zoo is 'er noch verwachting.
 Hy gebe zyne wang voortaan dien die hem slaet /
 Hy worde zat en mat van alderhande smaet.
22. Want God de Heer zal niet in eeuwigheid verstoeten /
 Maer / als hy heeft bedroeft en gramschap uitgegoten,
 Zoo zal hy zig weer, na de grootheid zyntrouw
 En goedertierenheer / ontfermen met berouw. (ten
23. Want hy en plaegt / nog hy bedroeft dog niet van her-
 Des menschen kindzen / of hy lust hadd' in hun smerten,
 Want dat men alle de gevangenen der aerd
 Verbyzelt onder zyn snoo voeten zo onwaerd; (te
24. Of dat men 't regt eens mans buigt vooz het aengezig-
 Des Alderhoogsten: dat m' een mensch hier in 't gerigte
 In zyne twistzaek zoo verongelukt: en zoud 't
 De Heer niet zien / die 't hert van ieder mensaenschou?
25. Wie zaid oit wat / het welk geschied / zo 't niet de Heere
 Beveeld / die alles doet en stiert tot zynere ere?
 En gaet niet uit den mond des Allerhoogsten 't qua
 En 't goe? Ja alles komt van hem, 't zy hoe 't ons ga.
26. Wat klacgt een levend mensch dan dus om zyne plage?
 Een ieder / zoo hy wil met voordeel klagen, klage
 Van wegen / al zyn groot' en zware zonden meest /
 Daer al den jammer lang meê is verdient geweest.
27. Ja laet ons allegaer onze averechtse wegen
 Wel onderzoeken / en doorzoeken gaen ter degen,
 En laet ons / met berouw en ongeveinsde boet,
 Weerkeeren tot den Heer / en vallen hem te voet.

28. Laet ons onz' herte doch opheffen gaen, mitsgaders
 De handen / met gesmeek, als schuldige misdaders,
 Tot God onz' helper, in den hemel / groot en klein:
 Eenparig zeggende / Wy hebben overtreen;
29. En weder spanning zyn wy t'zaem geweest by vlagen,
 Daerom en hebt gy niet gespaert / maer zwaer geslagen,
 Gy hebt ons met uw toorn bedekt / tot onze loon,
 En gy hebt ons vervolgt / waer dat wy henen vloon.
30. Gy hebt ons ja gedood / gy hebt uit medelyden
 Ons niet verschoont. Gy hebt u met een wolk / ter zyden,
 Als met een scheitsmuur gans bedekt / te wreet en gram,
 Zoo datter geen gebed tot u meer dooz en quam.
31. Tot een uitbaegzel en wegwerpzal in het midden
 Der volk'ren / hebt gy ons gestelt; daer hielp geen bidden.
 All' onze vbanden / verheugt in onze smert,
 Die hebben tegen ons haer mond wyt opgespert.
32. De brees en d'open kuyl zyn ober ons gekomen /
 De land verwoesting en verbzeking zyn vernomen.
 Met waterbekien loopt myn oog neer om de bzeuk
 Der dogter mynes volks / en zulk een schoonheits kreuk.
33. Myn oogge vlied / en kan van weenen niet ophouden /
 Om dat 'er geene rust en is voor ons benouwden:
 Tot dat de Heer het van den hoogen hemel af
 Aenschouwt / en 't zie / en wend' onz' overgrootte straf.
34. Myn oog / door al den ramp die k'nudaar meaenschou-
 Doet myn gevoel'ge ziel geduurig moeite en rouwe (we,
 En pynlyk hertzeer aen, en schreid van wegen all'
 De Docht'ren myner stad / geraekt in ongeval.
35. Die zonder oorzaak zyn myn vbanden geworden,
 En lang op my, die noit haer enig leet deê, morr'den,
 Die hebben my nu als een vogelken in 't velt
 Wel dapperlik gejaegt en onvoorzien verzneld.
36. Myn leven hebben zy als in een kuyl en groeve,
 Al uitgeroeit / door dien ik my ter dood bedroeve,
 En 't is als of ik nu niet langer weet waer heen,
 Zy hebben al op my geworpen eenen steen.

37. De felle wat'ren van elende swommen ober
Myn hoofd / ik zeide by my zelfs, zoo armen pover,
Ik ben gantsch afgesneen : Het is met my gedaen,
Als die geen middel zie om myn verdriet te ontgaen.
38. Nochtans ik hebb' uw naem / dien ik in alles eere,
Als uit den ondersten benauwtheids kluip / ô Heere!
Sterk aengeropen : en gy hebt myn stem gehoozt :
Daerom zoo bidd' ik u, en vaer met smeken voort ;
39. Verbergt uw ooz niet booz myn zugten als ik klage,
Noch booz myn roepen. Want gy hebt / ô God ! ten dage
Als ik u aenriep / u genadert / ja gy hebt
Gezeid ; en vzeest niet meer, op dat gy adem schept.
40. Gy hebt getwist de goe twistzaken myner ziele /
O Heer ! gy hebt verlost myn leven van 't vernielen ?
De znoo verkeertheid, die men my heeft aengedaen /
Hebt gy gezien / Heer / rigt myn rechtzaek dan voortaan.
41. Myn vyanden zyn wreet : Gy hebt al hare wraake
Gezien / hoe heftig ligt dat die my steeds belake.
Gy hebt gezien all' haer gedachten tegen my /
Hoe 't tot de gront toe niet dan bitterheid en zy.
42. O Heer / gy hebt gehoozt haer trots en spytig smaden
Waar meê zy t'elkens my zoo wreevelig beladen,
En all' haer krylige gedachten tegen my /
Hoe vol bloetgierigheid haer hert gedurig zy.
43. Der gener lippen / die met stoute woorden dreigen
En opstaen tegen my / als waer ik u niet eigen,
En al haer dichten en quaed stichten tegen my
Den gantschen dag / hebt gy, ô God ! gehoozt, ja gy
44. Aenschouwt haer zitten in haer raet vergaderingen,
En ziet haer opstaen om my fel op 't lyf te dringen,
Zy dichten liedekens van my en myn gequel,
Ik ben al zoo haer spot, haer zang en snarenspeel.
45. O Heere / geest haer / die van my zoo schimpig quelen,
Doch die vergelding weer / dat wy van haer eens spelen,
En zingen tot uw lof, ja geeft haer na haer doen,
Na harer handenwerk / zoo uitermaten koen.

46. Geest haer een delzel en bedwelminge des harten /
Die haer beroove van den moed, waer meez' ons tarten :

Uw vloekt zy over haer / die, u en ons tot hoon,
Schier niet dan vloeken doen; zoo krygen zy haer loon.

47. Vervolgtze doch met toorn / en met uw gramschaps
donder,

Verdelgtze schrikkelyk en haestelyk van onder
Den ruimen hemel-boog des Heeren / ja zoo wyt
Als zich den hemel strekt, waer in gy Koning zyt.

Het Vierde Capittel.

Doozdere klagte over den erbarmelyken staet des Joodschen volks / vers 1. etc. met belydenisse dat het harer zonden schult is / 6. Clenden / den boornaamsten overkomen / 7 / 8. De vrouwen hebben hare kinderen gedood en gekookt / 10. Zonde der valsche Prophteten en Prieesteren / 13. Vergoefche hope des volks / 17 / 18. De Koning des Joodschen volks gebangen / 21 / 22. Doorzegginge van Gods wazake over Edom / 23 / 25. vertroostingge van Gods volk / 24.

1. **H**oe is het schoone goud des Tempels zoo verdonkert ?

Het goede spne goud verandert daar 't niet flonkert !

Hoe zyn de steenen van het Heiligdom booztaen

Op alle straten zoo geworpen / waer wy gaen,

2. De kost'like kinderen van Zion / eertyds tegen
Syn goud geschat / hoe zynz' als zonder heil of zegen,

Den aerd'nen flesschen nu gerekent zoo gelyk /

Het werk van d'handen eens potbakkers / aerd'en slyk!

3. De goe zee-halv'ren zelfs die laten neer de borsten /
Zy zogen met gemak haer welpen / als ze dorsten :

Maer myns volks dogter is geworden als een wree /

Gelyk de struyffen in de woestyn alree.

4. De tong des zoogkints kleeft / om 's moeders droge
borste.

Nen zyn gehemelte van al te grooten dorste :

De lieve kinderkens die eyschen spys en brood /

Maer niemant is 'er die 't hen mededeil' in nood.

5. Die

5. Die eertyds, vies en kies, meest lekkernyen aten /
 Der sinachten deerlyk nu van honger op de straten;
 Die opgetrokken zyn in weel drig karmoizyn /
 Omheizen nu den dyck / daerz' in gewentelt zyn.
6. En d'ongeregtigheid der dogter myns volks / waerlyk,
 Is grooter dan de zond' van Sodom / die gevaerlik
 In eenen oogenblik wierd omgekeert / en daer
 Geen handen arrebeit en hadden ober haer.
7. Ach! haer byzonderste die waren / voor d't bitter
 Al reiner dan de sneeuw / zy waren immers witter
 Dan melk / zy waren ja van lichaem rooder dan
 Robynen / gladder dan een schoon saphier zyn kan.
8. Maer nu is haer gedaent van swartigheid verdupstert /
 Men kentze niet meer op de straten / zoo ontluifert:
 Haer magre huid kleeft aen haer beendzen / heel veroud;
 Zy is verdoort / zy is geworden als een hout.
9. Gelukkiger zyn de verflaeg'ne van swaerde
 Dan de verflaeg'ne van den honger: want op d'aerde
 (Laes!) vlieden die daer heen / doozsteken zynd' / om dat
 Daer geene vruchten zyn der velden / die men at.
10. Zelfs hebben d'handen der barmhert'ge wyben ('k yse)
 Haer kinderen gehookt: zy zyn haer tot een spyze
 Geworden (die is meer dan 't scherpsste punt eens dolks)
 In de verbrakinge der dochter myns volks.
11. De Heere heeft volbragt zyn grimmigheid volkomen:
 Hy heeft nu uitgestoort zyns toornes hitt' als stromen.
 End' heeft te Zion aengesteken zulk een vier /
 Het welk verteert heeft all' haer fondamenten schier.
12. Het hadden niet geloost de koningen der aerde /
 Nog all' d'inwoonderen der wereld / ziend' haer waerde,
 Dat noch de weerpary en vband / met zyn slaan,
 Zou tot de poorten van Jerusalem ingaen.
13. 't Is om de zonden van haer vleyende Propheten /
 En om de misdaen van haer Priestren / moet men weten,
 Die in haer midden / met een quaet-beraen gemoet,
 Vergoten hebben der rechtveerd'gen dierbaer bloet,

14. Als blinde swerfdenz' op de straten met den Grooten,
 Zp waren heel besmet met bloed / dat zy vergoten,
 Zoo dat men niet kon zyn / noch ergens gaen of staen,
 Of daetlyk rachte men haer bloed' gekeed'ren aen.
15. Zp riepen tot hen / Wpht / want hier is een onreine /
 Wpht / wpht / en roert niet aen / tot alle groot en kleine.
 Zp zyn ook van haer wech gebloggen zekerlik /
 Ja wech gesworben / om t'ontkomen al den schrik.
16. Zp zeiden onder all' de Heid'nen / die ons honen,
 Zp zullender voortaan niet langer mogen wonen:
 Des Heeren aenzigt heeftz' al-om verdeilt; booztaen
 En zal hyze niet meer aenzien: het is gedaen.
17. Zp hebben niet ge-eert der Diefen aengezichte /
 Den Ouden geen gena bewezen in 't gerichte.
 En noch besweken onz' oogen / ziende na
 Onz' pde hulp / helaeste vruchtloos en te spa.
18. Wp gapen t'zamen met onz' gapen / wyt van monde,
 Geduurig op een volk dat niet verlossen konde
 Zp hebben nagespeurt onz' gangen op de baen,
 Dat wp niet konden op onze eigen straten gaen.
19. Genadert is onz' eind' / verbuld zyn onze dagen /
 Ja doch onz' eind is haest gekomen door veel plagen:
 't schynt, onz' vervolgers zyn geweest veel sneller dan
 Des hemels Arenden / of wat snel vliegen kan.
20. Zp hebben hittiglik ons op de hooge bergen /
 Of waer wy in een hoek ons dachten te verbergen,
 Dervolgt / zp hebben in d'onwoonbare woestyn
 Ons lagen na geleid / dat wy gevangen zyn.
21. Zelfs onzer menschen aem / des Heeren onverzaegde
 Gezalfde / die, zoo 't scheen, na niemands dreigen vraegde,
 Is van de vyanden in hare groeve mee /
 Gelyk als onder een, gevangen op der steê.
22. Ja Gods Gezalfden zelfs, van welken wp staeg zeiden,
 Wp zullen onder zyn heel koele schaduw weiden,
 En leven onder hem in rust en zekerheid,
 Al waren w' onder all' de Heidenen verspreid.

23. Weest vrolyk / en verbljd u nu, gy dochter Edoms /
Die in 't land Uz woond: dog de beker van veel weedom's
Zal komen ook tot u / gy zult / gelyk 't betaemt,
Eensdronken worde / en ontbloot met schand' en schaemt.
24. Uw ongerechtigheid / daer God uw om verkleinde,
O gy lief Sions kint en dochter / heeft een einde /
Welk God haest geven zal: Hy zal gewiss'lyk u
Niet meer gebankelik wech-voeren doen als nu,
25. Maer / o gy Edoms trotz' en weelderige dochter /
Uw ongerechtigheid / tot noch toe onbezochter,
Zal hy bezoeken in zyn toorn; uw zonden zal
Hy klaer ontdekken. Zoo komt hoogmoet voor den val.

Het vyfde Capittel.

Dit is een ootmoedig Gebed / daar in de Propheet den Heere de
grootte elenden des Joodschen volks te gemoete voert / vers. 1 / etc. Be-
kenneude haer zonden en overtredingen / 11. en biddende om genade en
berlossinge / 13. etc.

1. **G**edenkt / Heer / wat ons zy geschied / aenschouwt
het Heere,
En ziet eens onzen ramp en smaect aen / om uw eere.
Onz' errefdeel is tot de vreemd'lingen gelwent /
En onze hupzen tot d'uitlanders daer ontrent.
2. Wy zyn gantsch hulpeloos, als wezen zonder vader /
En onze moeders zyn als weeuwen allegader.
Onz' water moeten wy voor gelt nu dzinken gaen:
Onz' eigen hout komt ons op dieren pyss te staen.
3. Vervolging lydentu' op onz' halzen: zyn wy moede /
Men laet ons geene rust. Wy hebben d'hand / ten goede,
Alreë d' Egyptenaer en Assyrier / in nood,
Gegeven / om verzaed te worden met wat brood.
4. Onz' Daders hebben swaer gezondigt t'haren tyden,
En zy en zyn niet meer om hier de straf te lyden,
En wy / haer zondig zaet, die zelfs niet beter deen,
Wy dragen / t'onzer straf, haer ongerechtigheen.
5. Ach!

5. Ach! knechten heerschen nu gelyk geweld'ge lieden,
Met wrevel, over ons / en willen sterk gebieden;
En niemant is'er / die ons uyt haer znoode hand
Weer rukkt'. En is dit niet voor ons een groote schand'?
6. Wy moeten onze bzoet / en wat men daer benevens
Van doen heeft, halen met perpsiel onzes levens /
Van wegen 't wreede sweert der magere woestyn /
Onz' land', dat heel verwoest nu zoo genoemd mag zyn.
7. Onz' huyt op 't lyf is swart geworden en bestoven,
Gelyk van rook en asch een heet gestookten oven /
(Helaes!) van wegen een geweld'ge stozin en stryd
Des hongers / dien men met veel moeit' en arbeid lyd.
8. Te Zion hebben zy verkracht de fraicste wyven /
De jonge dochters (daer en hielp geen misbaer dryven)
In Juda's brave Steen. De vyfsten van het land
Zyn opgehangen door haer-lieder bloed'ge hand.
9. De aengezigten zelfs der Ouden / d'eer der vromen,
Zyn niet ge-eert geweest. Zy hebben wech genomen
De jongelingen / om te malen / en men douwt
De teere jongers voort, die struyk'len onder 't hout.
10. De Ouden houden van de poozt op met Gedingen,
De jongelingen van haer snarenspeel en zingen,
Al onzes herten-bzeugt houd op; in droefgeschrey,
In treurigheid is nu verandert onze rey.
11. De kroone onzes hoofts is plotslyk afgeballen /
O wee nu onzer / dat wy hebben met ons allen
Zoo swaer gezondigt / en gedwaelt zyn van Gods pad!
Ach! daerom is ons hert zoo flaeuw, zo moe en mat.
12. Om deze dingen zyn onz' oogen eindelyk duyster
Geworden / om des bergs Sions wil / vol luyster,
Die gantsch verwoest is / daer geen Godsdienst wezen
Daer nu de bosschen slechts oploopen al den dag. (mag,
13. Gy zit in eeuwigheid / en richt met uw gedachte,
O Heer! uw thoon is van geslachte tot geslachte.
Waerom zou gy ons steeds vergeten? Waerom doch
Soudg' ons zoo langen tyd verlaten? Help ons nog.

14. Bekeert ons/ Heer/ tot u/ zo zullen wy bekeert zyn;
Verneert ons door uw hant zoo zullen wy verneert zyn:

Verandert en vernieutwt onz' dagen nu voortaan,
Als gy van ouds af, zoomelydig, hebt gedaen.

15. Want soud gy ons/ uw volk, zo ganschelik verwerpen/
Die bidden, dat gy ons uw wetten in wilt scherpen?

Soud gy dan tegen ons zoo zeer verbolgen zyn?
Oncen: Na 't duister volgt een zoete Sonneschyn.

EINDE der KLAEGLIEDEREN.

't GEBED onzes HEEREN.

Uyt Matth. CAP. VI. vers 9-13.

Gepast op deze droevige tyden.

Op de wyze van Psalm 130. Uit de diepten, **O**
 Heere! **Of:** Wacht auf ihr Christen Alle.
Of: Gantsch treurig en &c.

1.

Mat. 6: 9. **G**Od onze lieve Vader /
Ps. 103: 9. **D**ie in de hem'len zyt /
2 Tim. 3: 12. En ons nu allegader
Hebr. 12: 12. Als kinderen kastyd ;
5-10. Ei, slaet eens weer uw oogen
1 Chron. 6: 20. Van uwen hemel neêr,
Ier. 60: 15/16. Mer vaderlyk meedogen,
 En straft zoo sterk niet meer.

2.

Ier. 10: 24. Zoud gy ons laten steken
Wilaegl. 5: 30. In treurigheid en nood?
Ier. 31: 20. Uw Vader-hert moest breken,
Wilaegl. 3: 23. Uw liefd' is al te groot.
Ps. 65: 7. 't Ontbreekt u ook aen macht niet,
Ps. 2: 4. Die in den hemel woont.
Hand. 17: 28. Verzmaed dan uw geslacht niet,
1 Sam. 2: 30. Al heeft het u gehoont.

3.

Mat. 6: 9. **G**eheiligt en verheven
Mat. 5: 16. **W**erd' uwen Naem voortaan,
 Door ons en onze leven,
Luc. 10: 19. **L**aet ons geen leet zoo deeren,
 Dat wy daerom uw naem
Wittes 2: 7. **O**it roekeloos onteeren,
 Of doen 't geen niet betaem.

4. **Uw**

4.
Uw Koninkryke kome.
 Regeert ons, door uw Geest
 En Woord, dat alle vrome
 U volgen onbevreesd.
 Bedwingt die u bestryden;
 Breekt Satans toorn, die nu,
 In deze laetste tyden,
 Zoo groot is dat men gruw.

5.
 Wat ons uw mond gebiede
 Te lyden of te doen,
Uw heil'ge will' geschiede
 Uw recht is goed den goën.
 Hoe ook de wereld wemel',
 Ons' yver brand' als vier,
Gelph' sterk in den hemel /
Zoo ook op aerden hier.

6.
 Voor 't lichaem geeft ons heden
Ons' dagelysche brood
 Bezorgt uw naekte leden,
 En spyst z' in hongers nood.
 Verleent een drooge bete
 Met vreed', op dat uw volk
 Niet meer met kommer ete,
 Om d'oorlogs duistre wolk.

7.
En / zoo gy niet kont dulden
 De zonden die 't ons doen,
Vergeeft ons onze schulden /
 En neemt uw Zoon ten zoen.
 Laet doch uw toorn bedaren,
 Vergeeft, **gelph' ook wy**
Al onze schuldenaren
Vergeven op een ry.

C 2

Mat. 6: 10.
 Rom. 14:
 17
 Mat 13:
 19.
 Jos. 14: 14.
 Jes. 7: 29.
 Open. 12:
 12.
 2 Tim. 3: 8.

Jer. 11: 4.
 1 Pet. 4: 19.
 Mat 6: 10.
 Psal. 11:
 39.
 Hoogl. 8: 6.
 Mal. 6: 10.

Mat. 6: 11.

1 Cor. 4: 11.
 Ps. 33: 19.
 Spr. 17: 1.

Ezech. 12:
 19.
 Zeph. 1: 15.
 Habak. 12:
 13.
 Wilaegl. 3:
 39 / 42.
 Mat. 6: 12.
 Rom. 3: 25.
 Dan. 9: 10.
 Mat. 6: 12.

Mat. 18:
 35.

8. En

8.

- 1 Pet. 5: 8. **En** mits de znoô partyen
Van onze ziel sterk woên,
Jud. 6. 24. Zoo wilt ons tegen 't glien,
Door uwe macht behoên:
Mat. 6: 13. **Leid ons** / ten schimp der loozen,
Niet in verzoeking / maer
Verlost ons van den boozen /
Eph. 6: 12. **En** zyn geweld'ge schaer.

9.

- Pf. 79: 9. **Op** dat uw glori blyke,
Pf. 65: 3. **Zoo** hoort uw volks gebeên,
Mat. 6: 13. **Want** uw' is 't Koninkryke /
Openb. 1: **En** al de kracht alleen.
6. en 19: 1. **Uw** is de overwinning;
1 Chron. **En** al de heerlykheid
29. 11. **Is** door uw raet-verzinning,
Pf. 33: 11. **Tot** in der eeuwigheid /

10.

- 1 Cor. 14: **Wy** zeggen altezamen,
16. **Uit** eenen mond, alreê,
Rom. 15: 6. **Op** dit vertrouwen, **Amen /**
Mat. 6: 13. 't Zal gaen na onze beê.
Joh. 16: 23. **Uw** Zoon, die zelfs in 't midden
1 Tim. 2: 5. **Komt** voor uw aenschyn treên,
1 Joh. 2: 1 /
2. **Heeft** ons zoo leeren bidden,
Mat. 6. 9. **Hoort** hem dan en zyn reên.
Joh. 11:
24.

Ootmoedigheids betuiging,
Of; Uitbreiding over den Cxxxisten

P S A L M.

Op de wyze van PSALM 24. *De aerdis onzes Gods.* Of:
PSALM 113. *Gy kinderen, die den Heer dient vry.*

I.

O Heer myn hert en is in my
Gelyk gy weet door hovaardy,
Door waen of trotsheid, niet verheben /
Noch myne oogen zyn niet hoog.
Ik weet hoe weinig ik vermoog,
En wil daerom ootmoedig leven,
2. Ook heb ik niet gewandelt / Heer,
Noch ingedrongen, al te veer,
In donker of verborgen dingen /
My al te groot / te zwaer en hoog,
En al te wonderlyk in 't oog
Voor my geringste der geringen.
3. Zoo 'k myne ziel niet hebb' gezet
En stil gehouden / na uw wet,
Als een gespeent kint by zyn moeder /
Dat immers noit zich zelfs iet acht,
Maer alles van zyn moeder wacht,
Vervolg' de Nyd my vry verwoeder.
4. Myn ziel is / zoo als ik bely,
Als een gespeent jong kint in my.
Israël hoop ook op den Heere /
Eenvoudig, zonder trotsch beleid,
Dan nu aen tot in eeuwigheid /
En geev' ootmoedig hem all' eere.

PROPHETISCHE LOFSANG

Der Christenen,

Voor de Verlossinge haer in Christo
bewezen.

JES. CAP. XII.

Men kan 't zingen als de KLAEG-LIEDEREN.

- I**k dank u / Heer myn God, dat gy op my voor dezen
Wel toornig zyt geweest: maer nu toorn / gerezen
Uit myner zonden schult, is van my afgekeert /
En gy vertroost my nu, mits myn elend' u deert.
2. Siet God is zelfs myn heil / ik zal hier op vertrouwen /
En breezen niet / maer steeds op hem myn hoope bouwen.
Want myne sterkt' en Psalm is zelfs de Heere Heer /
En hy is my tot heil geworden 'z yner eer.
3. Sa, dank den Heere / roept zyn naem aen / maekt nu onder
De volkeren zyn doen bekend: vermeld al 't wonder,
By 't verre na-geslacht, dat zyn geduchte Naem
Verhoogt is / zoo dat hem den lof alleen betaem.
4. Psalmzingt den Heer / laet stem en snaren lieflik klingen,
Want hy heeft heerlike en voortreffelyke dingen
Gedaen na zyn beloft en woord, dat snellik rent,
Sulks zy doch op de gansch aerdtbodem nu bekend.
5. Ei, juicht en zingt zeer blyd' en vrolijk in den Heere,
O gy inwoonderse van Sion / roemt zyn eere:
Want ziet, de Heil'ge God Israëls / die u nood
Tot al zyn weldaen, is in 't midden van u groot.

Blyde

Blyde Triumphe der Kerke Gods

27

om 't cieraet der ware Gerechtigheid.

JES. CAP. LXI. vers 10, 11.

Op de wyze van *Psalms* 93. *God regeert &c.* Of;

Psalms 85. *Gy zyt, Heer, met uw volk &c.* 2 versen

voor 1. Of (zoo men 't laetste regeltje van elk vers

tweemaal zingt) op de wyze van *Psalms* 124.

Men mag nu wel &c. Of als d'Engelsche

Fortuin: *Al wat men hier in deze*

wereld ziet. Of als onze Gezang;

Uw mont, ó Heer! is

enkel zoetigheid.

I.

Ik ben zeer blyd en blylyk in den Heer /

In mynen God verheugt myn ziel haer zeer,

Want hy heeft met de kleedzen en 't gewaet

Des heils my zelfs bekleed in overdaet.

2. Den mantel der gerechtigheid heeft hy

My omgedaen / ik blink in ryk gesmy:

Gelyk als zich een Buid'gom / groot van staet,

Op 't schoonst verciert met Priesterlyk cieraet.

3. En als een Buid / wiens trouwdag word geviert,

Met al haer schoon gereetschap haer verciert.

Want ziet, gelyk de aerd' op 's Heeren woord,

Ter rechter tyd brenge hare spuiten voort;

4. En zoo gelyk een hof / in overvloet,

't Geen in hem is gesait / uitspuiten doet /

Sal God voor alle de volk'ren / in zyn hof,

Uitspuiten doen gerechtigheid en lof.

TRIUMPHE der KERKE

Over hare Vyandinne,

MICH. Cap. VII. vers 7—10.

Op de wyze als de KLAEG-LIEDEREN.

1.

'k Sal uitzien na den Heer ; ik zal / vol hoope wachten
Slegts op den God myns heils : Myn Godt / tot
wien myn klagten
Gedurig opgaen, zal my hooren na myn zin.
Verblyd u over myn niet / o myn vyandin /

2.

Wanneer ik deerlik ben gevallen in elende,
Sal ik weer opstaen / midts my God zet over-ende,
Als ik in duisternis gezeten wezen zal /
Sal my de Heer een licht zyn in myn ongeval.

3.

Ik zal met lydzaamheid des Heeren gramschap dragen ;
Want tegen hem heb ik gezondigt all' myn dagen :
Tot dat hy mynen twist eens twist' / en zelfs myn recht
Aitvoere tegen myn party, die my bevecht.

4.

Hy zal my aen het licht uitzengen ; 'k zal haest rust zien:
Wen zyn gerechtigheit en heil zal ik myn lust zien.
En myne vyandin zal 't zien met herteleet,
En schaemt en zmaet zal haer bedekken als een kleed.

5.

Die stout'lik tot my zeyd ; waer is de Heer uw God nu ?
Myn oogen zullen aen haer zien Gods wraek ; zy spot nu ;
Maer tot vertreding zal ze nu haest worden / ja
Als slyk der straten / door des Heeren ongenâ.

29
't HEMELSCH HALLELUJA

Over de Bruiloft des Lams.

OPENB. Cap. XIX. vers 6, 7, 8.

Op de wyze van de 10 Geboden: Heft op uw hert &c.
Of: Zoo Christelyke jongelingen.

1.

Halleluja in 's Hemels wooning:
Want ziet, de Heer d'Almacht'ge God
Heeft in zyn Ryk geheerscht als Koning /
En maekt des vyands ryk tot spot.

2.

Laet ons dan blyde zyn en blyven,
Beglanst van zyne Majesteit,
En schroomloos volle vreugt bedryben /
En geven hem de heerlikheid.

3.

Want ziet, de Bryploft is gekomen
Des Lams: en zyn verkoren Bruid.
Zyn wyf / heeft gierlyk tot de zoomen,
Haer zelv' bereid. Haer rouw is uit.

4.

En haer is uit genâ gegeven /
Dat zy met rein en blinkend syn
En kostlyk lynnwaet / al haer leven,
Bekleed word' / als met Sonne-schyn.

5.

Want dit syn lynnwaet / daer wy heden
Van zingen, zyn der heil'gen, ja
Der heilige rechtveerdigheden.
Halleluja: Halleluja.

VREUGDE-SANG,

Om de Ziele los van ydelheid en aerdsche
moeilikheden, tot Christus enden He-
mel te verheffen.

Op de wyze: Uitverkoren lam, liefste lief
vol waarde.

I.

Mat. 9: 2/ 22. **C**hristen ziel / schept moet /
I Pet. 3: 13/ 14. Niemand kan u deeren :
Ps. 23: 1. Niet zult gy ontbeeren /
Klaegi. 3. 24. Blyft maer God uw goed.
Heb. 12: 11. Schoon nu zyn tucht
Geen vzeugt en schymt te wezen /
Syr. 17: 3. Geeft zy doch na dezen
I Pet. 1: 7. Zoete vzeucht.
Ies. 43: 2. God beproeft ons hier :
Zyt gy gout bevonden /
Ies. 48: 10. Ei / gy word dooz 't vier
Syr. 25: 4. Dan niet verflonden /
Ezech. 24: 11/ 12. Maer geklaert te meer
Dan den roest en sinner
Der zonden.

2.

Luc. 21: 28. **H**est uw hert om hoog :
Pred. 1: 14. Waerom u t' ontrusten
In dees aerdsche kusten
Mat. 4: 8. En haer kozt vertoog ?
I Cor. 7: 31. Wat zou zich hier
Syr. 23: 5. Uw zinlikheid vergapen
Immer op 't geschapen !
I Cor. 16: 13. Houd u fier.
Ioh. 14: 2. 't Hemelrpk / uw huis /
Dan. 7: 56. Staet vooz u al open /
Luc. 9: 23. Daer gy / onder 't kruys /
Ies. 40: 31. Moet henen lopen /

Als de wereld leid
In haer ydelheid
Versopen.

4.

Jesus gaat voor aen:
Wilt dan niet behagen
Hem het kruis na-dragen /
Op des levens baen.
Die zich alleen
In hem zoekt te vermaken /
Is in all' zyn zaken /
Wel te vreen.
Send uw hert voor uit /
Na de schone zalen /
Daer de hemelbyuid
By hem zal pralen /
En / na al haer smert /
Haer besweken hert
Ophalen.

4.

Wacht een kleine tyd;
Na uw kort bedroeven
Zal hy niet verdoeven:
Daerom zyt verblyd.
Ja hy komt haest /
Dus ziet hem vast te moete /
Met geloob' en boete /
Onverbaest.
Trekt my doch / O Heer!
Om / in al myn leven /
Dag by dag al meer /
Na u te streven /
Die my d'eere-kroon
Gunstig tot een loon
Zult geven.

E I N D E.

31

1 Ioan. 2:
15 / 16 / 17.

Heb. 12: 2.
2 Coz. 12:
10.
Mat. 16:
24.
Ps. 16: 11.
Ps. 4 8 / 9.
Ps. 37: 4.

Mat. 6:
20 / 21.
Ps. 45: 10 /
14 / 15 / 16.

Ioan. 16:
21 / 22.

Heb. 10: 37.
1 Pet. 1: 6.
Hab. 2: 3. 1
Phil. 4: 4.
Op. 22: 12.
Luc. 21: 28.
Mar. 1: 15.
Ioh. 14:
27 / 28.
Hoog. 1: 4.
Luc. 1: 75.
2 Coz. 4:
15.
Ps. 36: 2 / 9.
2 Tim. 4: 8.

BE-

Voor onze

K R Y G S - M A C H T E N .

Op de wyze: Wilhelmus van Nassouwe.

1.

Ps. 2: 6. **W** ^H steken in uw Name
 De vaendels op / o God!
 En bidden u al t'zame /
 Laet ons niet zyn bespot;
 Ps. 25: 2/3. Maer laetze schaemroot worden
 Die trouw'loos zonder reen /
 Jes. 8: 9. Mit hoogmoed zich omgorden
 Om ons op 't hooft treen.

2.

Exod. 15: 3. **O** Heere der heirkrachten /
 Jes. 46: 15. Op / die een kryggsman zyt /
 Bp wien all' 's werelds machten
 Beacht zyn als een myt;
 Ps. 60: 11. Trekt doch met ons ten stryde /
 En zyt en blyft voortaan
 I Chz. 20: 17. In gunst aen onze zyde /
 En als ons hooft voor-aen.

3.

Jes. 14: 8. **I**a / Israëls verwachting /
 Zach. 2: 5. Zyt ons / uw eigendom /
 Bp u zoo hoog in achting /
 Een vier'ge muur rondom.
 Helpt zoo uw liebe knechten /
 Dat leder zie / dat wy
 Richt. 5: 20. Als van den hemel bechten /
 Ps. 1: 3. En al ons doen gedyn.

4. Be-

4.

Bewyft uw liefde en trouwe
 Meest aen dien songe Held /
 WILHELMUS Van NASSOUWE,
 Die vooz ons trekt te veld.
 Wilt gy hem hulpe zenden /
 Als uit uw heiligdom /
 Dat hem uw Engle-benden
 Beschutten om end' om.

Ps. 20: 3.

Mat. 26.
Ps. 34: 8.

5.

Laetz' over hem sterck waken /
 Op dat geen moozdsche lien
 Oit u Gezalsden naken:
 Doet hem 't gebaer ontblisen.
 Uw hand / o Opper-heere!
 Leer streyden zyne hand /
 Meest vooz uw eer' en leere /
 Dooz kerk en Vaderland.

Ps. 91: 11.
12.Ps. 105: 11.
Ps. 144: 1.

6.

Sterck ruyters en soldaten /
 Op datze noit den moed
 Bloohertig vallen laten /
 Al kosten 't ook haer bloed.
 Grest onze weerpартpen /
 Die / onbezuisst te been /
 Uw erfdeel fel bestrepen /
 Een schyzik dooz al haer leen.

2 Ch. 32: 7.

Jer. 8: 62
Lev. 26:
36.

7.

Helpt gy ons uit benauwen /
 Want 's menschen heil is niet.
 Wy zullen noit verflautwen /
 Zoo gy ons hulpe bied.
 De byanden zyn t'zame
 Op paerd en wagens trots:
 Wy juchten in uw name /
 O sterke zielen-rotz.

Ps. 60: 13.

Ps. 20: 8.

Ps. 18: 3.

2. Wie

Rom. 8: 31. Wie zal of kan ons schaden /
Als gy ons wilt behoen?

Ps. 60: 14. Wy zullen kloeke daden
In u alleene doen;
En onze weerparyders
Zult gy / ó God! vertreen /
Die dooz uwes Naems helpders
Van ouds af hebt gestreen.

Rom. 10: 35. Staet op / dooz uw vermogen /
Legt eer in dooz uw magt /

Ies. 33: 10. Dat wy uw Naem verhogen /
Ps. 34: 4. En roemen dag en nacht.

Ps. 118: 15. Laet in den tent der vrouwen /
Dooz uw Majesteit /
Een stem des iupchens komen
Tot in der eeuwighheid.

A M E N.

BEDE-ZANG
 Voor ons
 GS-MACHTEN.
 Wilhelms van Naffouwe
 in die Name
 e handel op / o God!
 u al f'zame /
 e niet en bepot:
 se khaemroec treden
 u'loes sunder ren /
 mach sich ongeden
 e op 't hoof t'ren.
 der heereachten /
 en herpedman sp /
 al 't kerche machten
 gem als ten myt /
 ty met ons ten f'pde /
 x en blyft boecern
 e een onse spde /
 e ons hoof t'boe-ara.
 We alle betwachting /
 ons / nu egeveben /
 spo hang in acking /
 die ge minne redden
 gem van liebe herchen /
 te weder sie / dat sep
 an des heren bechren /
 al ons deen ge-ge-

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
Light Blue	Light Cyan	Light Green	Light Yellow	Light Red	Light Magenta	White	Light Gray	Black
Dark Blue	Dark Cyan	Dark Green	Dark Yellow	Dark Red	Dark Magenta	White	Dark Gray	Black

TIFFEN Gray Scale © The Tiffen Company, 2007

A	1	2	3	4	5	6	M	8	9	10	11	12	13	14	15	B	17	18	19
		R	G	B			W	G			K			C	Y	M			